

ปฏิบัติการชั้นหนังสือใหม่โดย Sierra
Re-shelves New Books by Sierra

สุกาญจนา ทิพยเนตร* ยุกา ดวงพิมพ์ วราภรณ์ พนมศิริ
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น e-mail: sukthi@kku.ac.th*

บทคัดย่อ

เป็นผลงานที่นำเสนอวิธีการและขั้นตอนการทำงานโดยใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Sierra ซึ่งมี Function ในการจัดการสารสนเทศย่อยคือ 'Create List' และ 'Global Update' สามารถตอบสนองการจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุด โดยการรวบรวมและแก้ไขข้อมูลที่มีอยู่ในฐานข้อมูลของห้องสมุด เพื่อสนองตอบในการ Re-shelves ชั้นหนังสือใหม่ๆ ที่จะทำให้ความสะดวกของผู้ใช้บริการห้องสมุด เป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้เป็นอย่างดีและผู้ใช้ยังสามารถทราบแหล่งที่จัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างชัดเจนจากหน้าจอ OPAC

คำสำคัญ: การจัดการฐานข้อมูล, การจัดแฟ้มข้อมูล (วิทยาการคอมพิวเตอร์),
การค้นสารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์, ระบบการจัดเก็บและค้นสารสนเทศ,
การจัดการฐานข้อมูล—โปรแกรมคอมพิวเตอร์

Abstract

This paper present the process how to use 'Create List' and 'Global Update' functions of the Sierra Program. These functions can help the librarian manage the library resources database, both of update and correction including statistical library report. 'Create List' and 'Global Update' function can be applied to re-shelves which serves the new books to library users. Furthermore, it is easy to manage the library report such as new books list or number of library users by period in the short time and the users can access to the library resources directly because the location detail will show on the OPAC display.

Keyword: File Organization (Computer science), Database Management,
Information Storage and Retrieval Systems

บทนำ

สำนักวิทยบริการมีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบ LC (Library of Congress) โดยแบ่งหมวดหมู่ A-Z แบ่งเป็นชั้นหนังสือทั่วไป หมวด A-P จัดเก็บที่ชั้น 5, หมวด Q-Z จัดเก็บที่ชั้น 6 ส่วนวิทยานิพนธ์และวิจัย จัดเก็บที่ชั้น 4 ตั้งแต่หมวด A-Z โดยไม่มีการแยกปีพิมพ์ ทำให้หนังสือที่มีปีพิมพ์ใหม่ๆ และปีเก่าอยู่รวมกัน ยากต่อการค้นหาของผู้ใช้บริการ และการคัดเลือกหนังสือของผู้ปฏิบัติงานกรณีการคัดหนังสือออก (Weeding) และกรณีอื่นๆ และในส่วนของการแสดงผลที่หน้าจอ OPAC จะบอกข้อมูลเฉพาะห้องสมุดที่จัดเก็บ และประเภททรัพยากรสารสนเทศเท่านั้น เช่น Main, Stack หมายถึง หนังสือถูกจัดเก็บที่หอสมุดกลาง เป็นหนังสือทั่วไป ผู้ใช้ต้องจำหรือค้นหาสถานที่จัดเก็บอีกครั้งว่าหนังสือที่ต้องการนั้นจัดเก็บที่ชั้นใด ทำให้ยากต่อการค้นหา

สำนักวิทยบริการจึงได้มีแนวคิดในการนำเสนอทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือใหม่ๆ ให้แก่ผู้ใช้บริการ โดยการแยกการจัดเก็บระหว่างหนังสือใหม่และหนังสือเก่า โดยหนังสือใหม่นั้นเป็นหนังสือที่อยู่ในช่วงย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี จึงได้มีแนวคิดเรื่องการ Re-shelves ชั้นหนังสือเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการผู้ใช้บริการให้สามารถทราบแหล่งจัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดแต่ละประเภทให้ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งกระบวนการทำงานดังกล่าวมีขั้นตอนการทำงานโดยที่ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดต้องคัดแยกเลือกหนังสือตามปีพิมพ์จากตัวเล่มทีละเล่ม เพื่อทำการย้ายสถานที่จัดเก็บเป็นห้องหนังสือใหม่ที่ละรายการจากหนังสือที่มีจำนวนมากทำให้ต้องใช้เวลาในการคัดแยกค่อนข้างมาก ดังนั้นสำนักวิทยบริการ จึงได้ประยุกต์ใช้ Function ของโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Sierra มาใช้ในการลดขั้นตอนการทำงานโดยใช้ 'Create list' ในการจัดทำรายงานรายชื่อหนังสือที่มีปีพิมพ์ใหม่ๆ มาให้ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดนำไปคัดเลือกเล่มตามต้องการ และใช้ 'Global Update' ปรับปรุงสถานที่จัดเก็บในฐานข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและทราบผลว่าหนังสือที่ต้องการนั้นจัดเก็บที่ห้องใด ซึ่งทำให้ประหยัดเวลาในการทำงานของเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการคัดเลือกหนังสือตามโครงการดังกล่าว ในขณะเดียวกันผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทราบสถานที่จัดเก็บหนังสือได้ทันที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประยุกต์ใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Sierra ; Function Create list และ Global update ในการจัดการ Re-shelves ชั้นหนังสือใหม่แก่ผู้ใช้บริการ
2. เพื่อลดขั้นตอนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในงาน Re-shelves ชั้นหนังสือใหม่
3. เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการค้นหาหนังสือได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Sierra

1. ป้อนคำสั่งการค้นใน Function 'Create list' โดยการระบุเงื่อนไขให้โปรแกรมค้นหา
2. นำข้อมูลออกจากโปรแกรมฯ (Export) ออกมาเป็นไฟล์ .txt และเปิดไฟล์ด้วยโปรแกรม Excel แล้วบันทึกเป็นไฟล์ .xlsx จะได้รายชื่อหนังสือที่ต้องการคัดออกไปเก็บที่ชั้นหนังสือใหม่

3. ประชุมคณะกรรมการ เพื่อออกแบบ กำหนดสถานที่จัดเก็บในระเบียบประจำเล่มหนังสือ, การแสดงข้อมูลในหน้าจอ OPAC กำหนดชื่อห้อง เป็นต้น

4. ใช้ Function 'Global update' เพื่อแก้ไขกำหนดสถานที่จัดเก็บในระเบียบประจำเล่มหนังสือและข้อความ Display OPAC ห้องหนังสือต่างๆ ตามข้อตกลงของคณะกรรมการ

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยผู้ปฏิบัติงาน

1. นำรายชื่อหนังสือที่ได้ ไปตามหาตัวเล่มบนชั้นตามเลขเรียกหนังสือ โดยไม่ต้องเปิดดูপিพม์ภายในเล่มที่ละเล่ม
2. ติดสัญลักษณ์เพื่อแสดงว่าเป็นหนังสือใหม่ เพื่อสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดเก็บชั้นชั้น
3. นำไปเก็บชั้นหนังสือใหม่
4. ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ผู้ใช้บริการ และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการนำโปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Sierra ; Function Create list และ Global update มาประยุกต์ใช้กับงาน Re-shelves นั้น ทำให้การดำเนินการกิจกรรมดังกล่าวนี้ แล้วเสร็จก่อนระยะเวลาเดิมที่กำหนด คือ 3 เดือน ซึ่งจะเห็นได้ว่า Function ทั้ง 2 อย่างนี้ช่วยลดขั้นตอนการทำงาน และประหยัดเวลาในการปฏิบัติงานของห้องสมุด และ เนื่องจากเป็นกิจกรรมนาร่อง คณะทำงานจึงได้เริ่มดำเนินการ Re-shelves ชั้นหนังสือที่ อาคาร 2 ซึ่งสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

ชั้น / อาคาร	เดิม			Re-shelves ใหม่			หมายเหตุ
	ประเภท ทรัพยากร	Location status	OPAC display	ประเภท ทรัพยากร	Location status	OPAC display	
2/2	วารสาร ใหม่	-		หนังสือ ภาษาไทย หมวด A- Z หนังสือ ใหม่	N201	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 2 ห้อง 2201 หนังสือใหม่	
3/2	วารสาร เย็บเล่ม	celse	วารสาร หอสมุดกลาง	วารสาร ภาษาไทย	celse	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 3 ห้อง 2301	
3/2	วารสาร เย็บเล่ม	celse	วารสาร หอสมุดกลาง	วารสาร ภาษาต่าง ประเทศ	celse	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 3 ห้อง 2302	

ชั้น / อาคาร	เดิม			Re-shelves ใหม่			หมายเหตุ
	ประเภท ทรัพยากร	Location status	OPAC display	ประเภท ทรัพยากร	Location status	OPAC display	
4/2	วิทยานิพนธ์ หมวด A-z	celth	หนังสือ วิทยานิพนธ์ หอสมุดกลาง	วิทยานิพนธ์ หมวด A-P	Th402	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 4 ห้อง 2402	
				วิทยานิพนธ์ หมวด Q-Z	Th401	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 4 ห้อง 2401	
4/2	วิจัยหมวด A-z	celrs	หนังสือวิจัย หอสมุดกลาง	วิจัยหมวด A-P	Rs402	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 4 ห้อง 2402	
				วิจัยหมวด Q-Z	Rs401	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 4 ห้อง 2401	
4/2	Project Report	celrp	รายงานของ นักศึกษา หอสมุดกลาง	Project Report	Rp401	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 4 ห้อง 2401	
5/2	หนังสือ ภาษาไทย หมวด A-P ภาษาไทย	celst	หนังสือทั่วไป หอสมุดกลาง	หนังสือ ภาษาไทย หมวด A-P ภาษาไทย	C502	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 2 ห้อง 2502	
	หนังสือ ภาษาต่าง ประเทศ หมวด A-P ภาษาต่าง ประเทศ	celst	หนังสือทั่วไป หอสมุดกลาง	หนังสือ ภาษาต่าง ประเทศ หมวด A-P ภาษาต่าง ประเทศ	C501	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 2 ห้อง 2501	

ชั้น / อาคาร	เดิม			Re-shelves ใหม่			หมายเหตุ
	ประเภท ทรัพยากร	Location status	OPAC display	ประเภท ทรัพยากร	Location status	OPAC display	
6/2	หนังสือ ภาษาไทย หมวด Q- Z ภาษาไทย	celst	หนังสือทั่วไป หอสมุดกลาง	หนังสือ ภาษาไทย หมวด Q- Z ภาษาไทย	C602	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 6 ห้อง 2602	
	หนังสือ ภาษาต่าง ประเทศ หมวด Q- Z	celst	หนังสือทั่วไป หอสมุดกลาง	หนังสือ ภาษาต่าง ประเทศ หมวด Q- Z	C601	หอสมุดกลาง อาคาร 2 ชั้น 6 ห้อง 2601	

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อมูลในฐานข้อมูลห้องสมุดจะต้องมีการตรวจสอบให้ถูกต้อง ทันสมัย อย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลที่จะดำเนินการคัดเลือกจากฐานข้อมูลเพื่อทำรายงานเป็นปัจจุบัน
2. การปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลห้องสมุดที่มีจำนวนมาก ควรหลีกเลี่ยงช่วงที่มีผู้ใช้ระบบจำนวนมาก เนื่องจากอาจทำให้เกิดการติดขัดในการปฏิบัติงานห้องสมุดระบบอื่นๆ เช่น ระบบการยืม-คืน เป็นต้น

การนำไปใช้ประโยชน์

การใช้โปรแกรมห้องสมุดอัตโนมัติ Sierra ; Function Create list และ Global สามารถประยุกต์ใช้ในงานห้องสมุดหลายๆ งาน อาทิ เช่น

1. การจัดรายชื่อหนังสือเพื่อ Re-shelves ชั้นหนังสือใหม่ หรือชั้นหนังสือเก่าของห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์ (Warehouse En), ชั้นหนังสือเก่าของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ (Warehouse Ag)
2. การรวบรวมรายชื่อหนังสือเพื่อการจำหน่ายออกหนังสือ และวัสดุโสตฯ ของห้องสมุด
3. การปรับปรุงแก้ไขข้อมูลในฐานข้อมูลห้องสมุดได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
4. การรายงานสถิติต่างๆ ของงานห้องสมุด

รายการอ้างอิง

Creating Lists (Review Files). (2014). Retrieved on November 12, 2014 from

https://kkulib.kku.ac.th:63100/sierra/admin/help/Default.htm#sgil/sgil_lists.html#kanchor192.

Global update. (2014). Retrieved on November 12, 2014 from

https://kkulib.kku.ac.th:63100/sierra/admin/help/Default.htm#sgcat/sgcat_global_advanced_limit.html?Highlight=Global%20update.